

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024

for SENTRALVASKERIET FOR ØSTLANDET AS

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

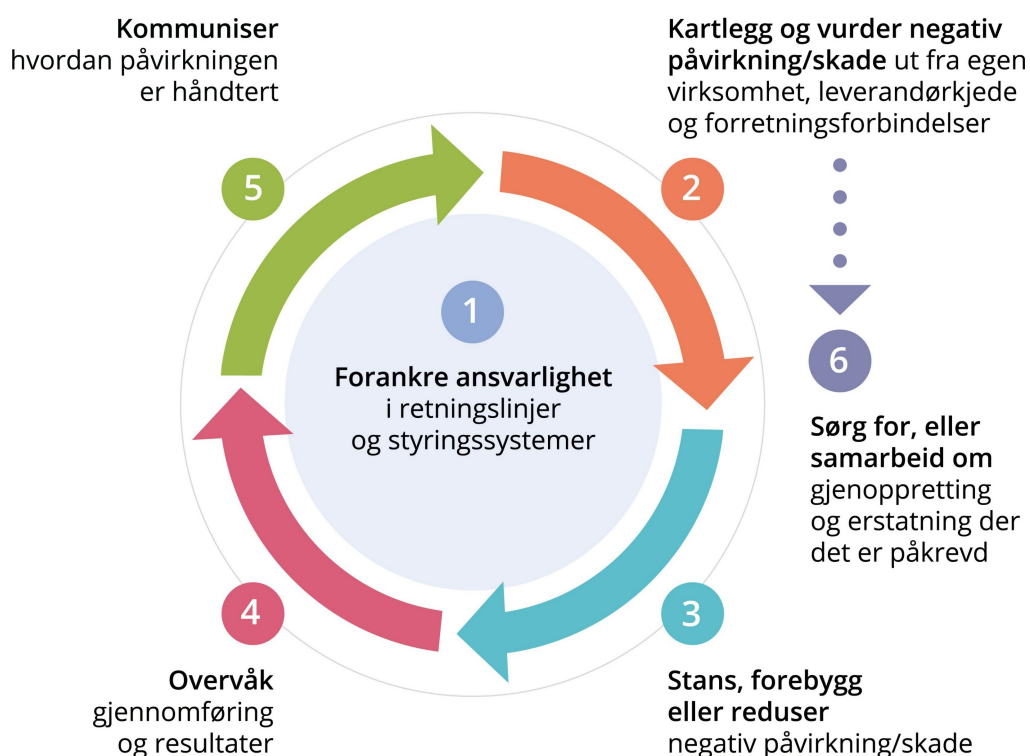
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

I Sentralvaskeriet for Østlandet AS tar vi vårt samfunnsansvar på alvor. Som leverandør til helsevesen, hotell og næringsliv, har vi stor påvirkning – og dermed også et ansvar for å sikre ansvarlig drift i alle ledd.

Vi arbeider målrettet med aktsomhetsvurderinger, i tett samarbeid med ProTenCon, og stiller tydelige krav til våre leverandører. Arbeidet er forankret i ledelsen, integrert i våre kvalitetssystemer, og støttet av vårt Code of Conduct.

Vår innsats er særlig knyttet til FNs bærekraftsmål 8, 12 og 13 – og vi er i kontinuerlig utvikling for å styrke både miljøprofil, arbeidsvilkår og åpenhet i verdikjeden.

" En ren fornøyelse "

Glenn Holid
Daglig leder

Styrets signatur

Denne rapporten er signert elektronisk. Se siste side for verifikasjon.

Glenn Holid

Daglig leder

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

SENTRALVASKERIET FOR ØSTLANDET AS

Adresse hovedkontor

Sagveien 14

Viktigste merker, produkter og tjenester

Vask og utleie av tekstiler til helse og reiselivskunder

Beskrivelse av virksomhetens struktur

SFØ er lokalisert i Rakkestad kommune. Vi har ca 8.000 m2 til disposisjon fordelt over to parallelle bygg. Selve produksjonene er delt mellom ren og uren side. Vi er organisert som det fremkommer i organisasjon kartet som er vedlagt.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

115 000 000

Antall ansatte

108

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ny daglig leder, Ny Salgssjef, Ny / Tillegg Økonomisjef.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Glenn Holid

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

glenn@sentralvaskeriet.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Sentralvaskeriet for Østlandet AS håndterer innkjøp internt og kjøper hovedsakelig direkte fra leverandører, uten bruk av agenter eller mellomledd. Vareflyten består i hovedsak av tekstiler, vaskemidler og teknisk utstyr.

Tekstilene produseres primært i Europa, men enkelte varer har opprinnelse utenfor EU, disse er kvalitetsikret iht. norsk leverandør.

Leverandørkjeden vår er relativt kort og oversiktlig. Vi stiller tydelige krav til etterlevelse av Åpenhetsloven og vår Code of Conduct, og samarbeider med ProTenCon for løpende risikovurderinger og oppfølging.

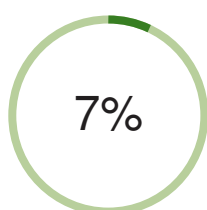
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

166

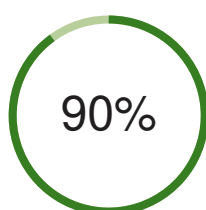
Kommentar til antall leverandører

46 leverandører over 100 000,-

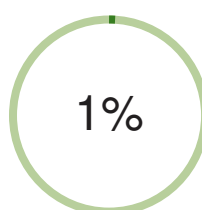
Type innkjøp/ leverandørforhold

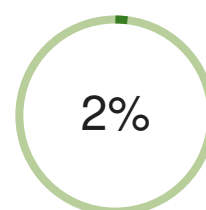
Helt/delvis egeneid
produksjon

Innkjøp direkte fra
produsent

Innkjøp via
agent/mellomledd/i
mportør/merkevare
leverandører

Annet

Se generell beskrivelse

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Danmark : 2

Tyskland : 2

Pakistan : 1

Hovedsaklig maskiner og tekstiler.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Høy risiko for brudd på arbeidsrettigheter og miljøpåvirkning i produksjonsledd utenfor Europa

Pakistan

Innsatsfaktor: Råvare Bruksområde: Identifisert risiko

Tekstiler (bomull/polyester): Arbeidstøy, sengetøy, håndklær: Moderat risiko for brudd på arbeidsrettigheter og miljøpåvirkning i produksjonsledd utenfor Europa - Følges tett opp med Norsk leverandør.

Vaskemidler og kjemikalier: Vask og desinfeksjon: Moderat risiko for helse- og miljøskade ved håndtering og lagring, gode interne rutiner.

Emballasje (plast/papp): Leveranser og logistikk: Lav risiko – håndteres av norske leverandører med god sporbarhet

Teknisk utstyr: Maskiner og doseringsanlegg: Lav til moderat risiko – enkelte komponenter kan være produsert i land med begrenset innsyn, følges opp.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Under bearbeidelse

Status: Under bearbeidelse

Prosessmål for kommende år

1

Under bearbeidelse

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.sentralvaskeriet.no/apenhetsloven>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Sentralvaskeriet for Østlandet AS (SFØ) er dedikert til bærekraftig forretningspraksis som ivaretar mennesker, samfunn og miljø. Vår policy for bærekraftig forretningspraksis danner grunnlaget for vårt arbeid med bærekraft, og vi arbeider kontinuerlig for å integrere disse prinsippene i alle deler av vår virksomhet. Vi anser bærekraftig forretningspraksis som en nøkkel for bærekraftig utvikling.

Dette betyr at vi dekker dagens behov uten å kompromittere fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Vi er forpliktet til FNs bærekraftsmål, som er verdens felles handlingsplan for bærekraftig utvikling, og vi jobber aktivt for å implementere og oppnå disse målene i vår drift.

Som medlem av Etisk handel Norge forplikter SFØ seg til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å sikre bærekraftig forretningspraksis.

Vår risikobaserte tilnærming innebærer en systematisk vurdering og håndtering av potensielle negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø, både i vår egen virksomhet og i hele leverandørkjeden.

Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere følger samme høye standarder for etisk handel og bærekraft.

Vårt arbeid med åpenhetsloven inkluderer:

Risikovurderinger: Samarbeid med INANKO Procurement for kontinuerlig oppdaterte risikovurderinger av vår leverandørkjede.

Aktsomhetsvurderinger: Gjennomføring av regelmessige vurderinger for å sikre etterlevelse av våre etiske retningslinjer.

Kvalitetssystemer: Implementert og bruk av NVK bransjestandarder og ISO 9001/14001- samt standarder for kontinuerlig forbedring og effektiv styring.

Miljøvennlige løsninger: Bruk av miljøvennlige vaskemidler, moderne doseringsanlegg, og teknologi for lavt vannforbruk og høy energieffektivitet.

Avfallshåndtering og gjenvinning: Etablerte rutiner for forsvarlig håndtering av alle avfallstyper og gjenvinning av tekstiler.

Gjennom disse tiltakene sikrer vi at vår virksomhet opererer med høy integritet og ansvar, samtidig som vi bidrar positivt til samfunn og miljø.

For mer informasjon om våre tjenester og forpliktelser, last ned vår redegjørelse for arbeid med åpenhetsloven eller kontakt oss direkte.

<https://www.sentralvaskeriet.no/apenhetsloven>

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vår Code of Conduct og interne retningslinjer for etisk handel er utviklet i tråd med Etisk handel Norges prinsipperklæring og bygger på internasjonale standarder som FN og ILO-konvensjoner. Dokumentene gjelder for både ansatte og leverandører, og oppdateres ved behov basert på risikokartlegginger og funn i aktsomhetsvurderingene vi gjennomfører sammen med ProTenCon.

Utviklingen av retningslinjene har involvert både ledelsen og nøkkelpersoner innen innkjøp, HMS og kvalitet. Policyene er forankret i toppledelsen, og er behandlet og godkjent i styret. Vi stiller tydelige krav til våre leverandører, og retningslinjene er et sentralt styringsverktøy i dialogen med forretningspartnere.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

I dag har daglig leder både operativt og overordnet ansvar for aktsomhetsvurderinger og rapportering til Etisk handel Norge. Styret informeres jevnlig om status.

Det er planlagt å etablere et tverrfaglig team med representanter fra innkjøp, HMS, HR og produksjon. Dette vil styrke forankringen i organisasjonen og sikre bedre oppfølging av risiko i verdikjeden.

Organiseringen bygger på erfaringer fra samarbeidet med ProTenCon, og er valgt for å sikre eierskap og integrering i daglig drift.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Alle ansatte med beslutningsmyndighet eller involvering i aktsomhetsvurderinger blir gjort kjent med virksomhetens policy og leverandørkrav gjennom introduksjon, lederdialog og tilgang til dokumentasjonen i kvalitetssystemet.

Retningslinjene gjøres praktisk relevante gjennom daglig oppfølging, avvikshåndtering og bruk av systemer som PlusOffice og ProTenCon. Ansatte innen innkjøp, produksjon og HMS er særlig tett involvert.

Vi benytter ikke formelle insentivordninger, men ansvar og forventninger er tydelig kommunisert i lederroller og stillingsbeskrivelser. I vår størrelse er tett dialog, tydelig ledelse og lav terskel for kommunikasjon sentrale mekanismer for forankring og etterlevelse.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kompetanse hos ansatte vurderes fortløpende gjennom tett dialog, ledelsesoppfølging og i forbindelse med HMS- og kvalitetsarbeid. Det er særlig fokus på at ansatte i nøkkelroller (innkjøp, HMS, produksjon og HR) forstår både de etiske, sosiale og miljømessige aspektene av aktsomhetsvurderinger.

Vi benytter ekstern kompetanse fra ProTenCon for støtte og kompetanseoverføring, og opplæring skjer både gjennom systematisk innføring i interne rutiner, og ved behovstilpasset kursing. All nyansatte får opplæring i vår Code of Conduct og bruk av relevante styringssystemer som PlusOffice.

Kompetansebehov kartlegges løpende, og vi jobber nå med å styrke intern kunnskap ytterligere i takt med at arbeidet formaliseres i organisasjonen.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Bærekraft er en integrert del av vår virksomhetsstrategi, med tydelig fokus på ansvarlighet i både drift og leverandørkjede. Handlingsplanen for aktsomhetsvurderinger inneholder konkrete tiltak og mål, og bygger på identifiserte risikoer.

Vi har satt av interne ressurser og samarbeider med ProTenCon for å sikre kvalitet og oppfølging. Arbeidet påvirker våre leverandørvalg og styrker vår posisjon som ansvarlig aktør.

Retningslinjer og ambisjoner er dokumentert i Code of Conduct og redegjørelsen etter Åpenhetsloven, og vil bli tilgjengelig via våre nettsider.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Daglig leder har det overordnede ansvaret for oppfølging av bærekraftsarbeidet, og rapporterer jevnlig til styret. Spesielt viktig for ledelsen og styret er prioritering av risiko i leverandørkjeden og håndtering av kjemikalier og HMS-forhold i produksjonen.

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger løftes inn i strategiske diskusjoner når det har forretningsmessige konsekvenser, f.eks. ved krav til leverandører eller investeringer i miljøteknologi. Styret får årlige oppdateringer og vil involveres tettere etter hvert som arbeidet utvikles.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Sentralvaskeriet for Østlandet AS formidler tydelige forventninger til ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis gjennom vår Code of Conduct, som sendes til og signeres av alle leverandører. Her stilles det krav om respekt for menneskerettigheter, dyrevelferd, miljø og arbeidsforhold – i tråd med Åpenhetsloven og Etisk handel Norges prinsipper.

Vi har løpende dialog med leverandører der bærekraft er en naturlig del av samtalen, på linje med pris, kvalitet og leveringssikkerhet. Forventningene kommuniseres tidlig i prosessen og inngår som en del av avtalegrunnlaget.

Gjennom samarbeidet med ProTenCon får vi tilgang til oppdatert risikovurdering for hver leverandør. Dersom det avdekkes rutiner eller praksis som kan ha negativ innvirkning, følges dette opp direkte med leverandøren. Det utarbeides da tiltak i samarbeid, og ved alvorlige avvik kan avtalen avsluttes.

Vi er bevisste på at våre egne innkjøpsrutiner, som forutsigbarhet og rettferdige betingelser, er viktige for at leverandører faktisk skal kunne etterleve våre krav.

<https://www.sentralvaskeriet.no/apenhetsloven>

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Det siste året har Sentralvaskeriet for Østlandet AS oppdatert både vår Code of Conduct og redegjørelse etter Åpenhetsloven for å tydeliggjøre kravene til bærekraftig forretningspraksis. Vi har også styrket samarbeidet med ProTenCon for mer systematisk risikovurdering av leverandører.

I tillegg er policy og leverandørkrav bedre integrert i daglige rutiner gjennom PlusOffice og faste oppfølgingspunkter i leverandørdialogen. Vi jobber nå med å etablere et tverrfaglig internt team for å sikre bredere implementering og ansvar i organisasjonen.

A high-angle, slightly blurred photograph of a strawberry field. Several workers are visible, bent over the rows of green strawberry plants, harvesting. The plants are in neat, parallel rows, and the ground between them is brown soil. The workers are wearing various clothing, including hats and gloves. The overall scene is bright and sunny.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Område Produksjon av tekstiler utenfor EU Begrunnelse for prioritering Moderat risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold i opprinnelsesland - Følges tett opp igjennom vår leverandør.	Regulære ansettelses	Pakistan
Område Kjemikaliehåndtering i egen virksomhet Begrunnelse for prioritering Potensiell påvirkning på helse og miljø, både internt og eksternt - Gode og etablerte rutiner	Helse, miljø og sikkerhet	Norge
Område Klimagassutslipp fra vaskeriprosesser Begrunnelse for prioritering Energi- og vannforbruk medfører utslipp og ressursbruk som påvirker klima og miljø - Optimaliseringer arbeides med jevnlig	Energi	Norge
Område Leverandøroversikt og innsyn Begrunnelse for prioritering Manglende transparens i enkelte leverandørledd gjør risikooppfølging mer krevende - Vesentlig forbedret med Inanko.	Regulære ansettelses	Globalt

Ledelsen er informert og involvert i prioriteringene, som oppdateres ved vesentlige endringer og gjennomgås minimum hvert år.

Dokumentasjon på risikokartlegging og prioriteringer

Risikokartleggingen er utført i samarbeid med ProTenCon gjennom deres digitale verktøy, som gir løpende risikovurdering basert på land, produkt og bransje.

Dette suppleres med intern kunnskap om egne prosesser og rutiner for kjemikalier, arbeidsmiljø og innkjøp.

Prosessen har vært som følger:

Innhenting av data: Oversikt over leverandører, produksjonsland og produktkategorier

Gjennomgang av eksterne risikokilder: Bruk av Etisk handel Norge, ProTenCon, OECD og offentlige kilder

Kobling mot egne prosesser: HMS-data og driftsmessige forhold som gir risiko for miljø og mennesker

Vurdering av virksomhetens tilknytning: Vi har vurdert om vi forårsaker, medvirker til eller er direkte forbundet med risikoene

Prioritering: Basert på alvorlighetsgrad, sannsynlighet og vår påvirkningsmulighet

Oppfølging og tiltak: Dette er lagt inn i vår handlingsplan og følges opp internt

Vi har også startet kartlegging av klimagassutslipp og naturpåvirkning, og vil i 2025 systematisere dette ytterligere.

Begrunnelse for prioritering

De mest vesentlige risikoene er:

Menneskerettigheter i tekstilproduksjon utenfor EU – risiko for utnyttelse, lave lønninger og manglende fagforeningsfrihet

Kjemikaliehåndtering i egen drift – risiko for helseskader og miljøforurensning

Klimagassutslipp og naturpåvirkning – fra energikrevende vaskeprosesser

Disse er prioritert grunnet høy alvorlighetsgrad, stor påvirkning på mennesker og miljø, samt begrenset mulighet for reversering ved skade. I alle tilfeller er vi enten direkte forbundet (tekstiler) eller forårsaker påvirkningen selv (egne prosesser), og vi har derfor et klart ansvar for å følge opp.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

a) Rutiner for kartlegging og prioritering av risiko

Risikokartleggingen gjennomføres i samarbeid med ProTenCon, som benytter et digitalt verktøy med løpende risikovurderinger basert på produktkategori, produksjonsland og leverandørprofil. Internt kobles denne informasjonen mot vår oversikt over innkjøp, samt kjemikalie- og HMS-data fra egen drift.

Prioritering skjer basert på tre kriterier:

Alvorlighetsgrad: potensial for alvorlig skade på mennesker, dyr, miljø eller samfunn

Omfang: hvor mange som kan bli berørt

Mulighet for reversering: irreversibel skade (f.eks. helseskade, miljøforringelse) prioriteres høyest

Ledelsen er involvert i gjennomgangen, og vurderer om virksomheten forårsaker, medvirker til eller er direkte forbundet med risikoen. Kartleggingen oppdateres minimum hvert annet år eller ved vesentlige endringer.

b) Deler som ikke er dekket

Kartleggingen dekker alle hovedprodukter og tjenesteområder, samt alle aktive leverandører. Vi har foreløpig ikke fullstendig oversikt over opprinnelsen til alle tekstilråvarer (f.eks. hvor bomullen er produsert). Dette jobber vi med å bedre i dialog med leverandører.

c) Datainnsamling, kilder og interessenter

Informasjon er hentet fra:

ProTenCon (ekstern kilde med risikoanalyser)

Etisk handel Norge sine risikoprofiler

ILO, Amnesty, BSCI og OECD-kartverk

Interne HMS- og kvalitetsdata (PlusOffice)

Dialog med leverandører og egne ansatte innen innkjøp og produksjon

Vi har ikke hatt direkte kontakt med arbeidere eller lokalsamfunn i leverandørland, men baserer vurderinger på anerkjente internasjonale risikokilder og tredjepartsanalyser.

d) Manglende informasjon og veien videre

Det er per i dag manglende detaljert informasjon om råvareopprinnelse for enkelte tekstiler (f.eks. hvor og hvordan bomull er dyrket). For å adressere dette vil vi:

Be om spesifikk informasjon fra leverandører i neste oppfølgingsrunde

Kreve høyere grad av sporbarhet og signert etterlevelse av vår Code of Conduct

Vurdere behovet for revisjon eller tredjeparts bekreftelse på etterlevelse

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Andre identifiserte utfordringer og håndtering

I tillegg til de mest vesentlige risikoene vi har prioritert (tekstilproduksjon utenfor EU, kjemikaliehåndtering og klimapåvirkning), har vi identifisert flere andre utfordringer med lavere alvorlighetsgrad eller omfang. Disse er vurdert, men ikke prioritert som de mest kritiske.

1. Leverandører med begrenset innsyn i underleverandørkjeder

Flere av våre norske og europeiske leverandører har ikke full innsikt i sine egne underleverandørledd. Dette begrenser vår evne til å vurdere risiko i de dypere leddene i verdikjeden.

Håndtering: Vi stiller krav om signert Code of Conduct og oppfordrer til økt åpenhet. Fremover vil vi etterspørre mer detaljerte svar i leverandøroppfølging.

2. Teknisk utstyr og elektronikk

Innkjøp av maskiner og elektroniske komponenter innebærer risiko knyttet til mineraler, arbeidsforhold og miljøpåvirkning i produksjonsleddet.

Håndtering: Risikoen vurderes som moderat grunnet volum og varighet. Vi bruker kjente leverandører og vil vurdere krav til leverandørdokumentasjon ved nyanskaffelser.

3. Transport og logistikk

Transport har miljøpåvirkning og mulige arbeidsrettslige utfordringer, spesielt ved bruk av eksterne transportører.

Håndtering: Vi tar over all transport av tekstiler til og fra våre kunder før sommeren 2025. samtidig vil vi investere i - og bytte gradvis ut lastebilene fra Euro 6 biler til Biogass.

4. Avfallshåndtering hos eksterne aktører

Selv om vi har gode interne rutiner for sortering og gjenvinning, er vi avhengige av tredjepartsaktører for forsvarlig sluttbehandling.

Håndtering: Vi samarbeider med godkjente avfallsselskaper og etterspør dokumentasjon ved inngåelse og fornyelse av avtaler.

Disse utfordringene vurderes jevnlig, men er ikke vurdert som høyest prioritert fordi de har lavere alvorlighetsgrad, lavere omfang eller større mulighet for kontroll.

De håndteres likevel på et minimumsnivå som en del av vårt ansvar for helhetlig bærekraftig drift.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Område Produksjon av tekstiler utenfor EU Begrunnelse for prioritering Moderat risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold i opprinnelsesland - Følges tett opp igjennom vår leverandør.
Overordnet mål :	Produksjon av tekstiler utenfor EU Prioritert risiko: Produksjon av tekstiler utenfor EU Begrunnelse for prioritering: Moderat risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold i opprinnelsesland. Risikoen gjelder særlig manglende innsyn i råvareledd og produksjonsforhold. Følges opp gjennom ProTenCon og direkte leverandørdialog. Overordnet mål: Sikre at alle tekstiler vi kjøper er produsert under forsvarlige arbeidsforhold i tråd med våre etiske retningslinjer og Åpenhetsloven, og gradvis øke transparensen i verdikjeden. Tiltak iverksatt: Innhenting av signert Code of Conduct fra alle leverandører Løpende risikovurdering og leverandørscore via ProTenCon Krav om dokumentasjon på opprinnelse og produksjonsforhold ved nyanskaffelser Dialog med leverandører om sporbarhet og etterlevelse Status: Tiltakene er delvis implementert. Code of Conduct er signert av aktive leverandører, og oppfølging skjer fortløpende. Vi har identifisert manglende innsikt i råvareopprinnelse hos enkelte leverandører, og arbeider nå med å hente inn utfyllende informasjon. Neste steg er å definere tydeligere krav til sporbarhet i nye avtaler.
Status :	

Mål i rapporteringsåret :

Mål i rapporteringsåret (2025)

Minst 90 % av aktive tekstilleverandører skal ha levert oppdatert dokumentasjon på produksjonssted og aktsomhetsvurdering.

Alle nye leverandører skal signere vår Code of Conduct før avtaleinngåelse.

Vi skal kartlegge råvareopprinnelse for minst 50 % av tekstilvolumet som er produsert utenfor EU.

Vi skal gjennomføre minst én leverandørgjennomgang med særlig fokus på sosiale forhold i produksjonen utenfor EU.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Iverksatte tiltak:

Alle eksisterende tekstilleverandører har signert vår Code of Conduct.

Vi benytter ProTenCon til løpende risikovurdering av leverandører basert på land, produkt og bransje.

Leverandørene er blitt bedt om å dokumentere produksjonssted og eventuelle underleverandører.

Krav til etisk handel og sporbarhet er innført som del av dialogen ved nye innkjøp.

Planlagte tiltak:

Utarbeide en systematisk oversikt over opprinnelsesland og produksjonssteder for alle tekstilprodukter.

Etablere tydelige krav om sporbarhet til råvarenivå for nye tekstilleverandører.

Starte vurdering av hvilke leverandører som eventuelt skal følges opp med ekstra tiltak, f.eks. dialogmøter eller dokumentgjennomgang.

Integrere etiske vurderinger som del av fremtidig leverandørevaluering og kontraktsrevisjoner.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Bidrag og forventet effekt av tiltak, samt mål og aktiviteter for neste rapporteringsår

Effekt av tiltak så langt: Tiltakene har bidratt til bedre oversikt over leverandørkjeden og produksjonsstedene for våre tekstiler.

Signert Code of Conduct sikrer at våre forventninger er tydelig kommunisert.

ProTenCons verktøy gir oss en systematisk vurdering av risiko, slik at vi kan identifisere utfordringer tidlig og prioritere innsats der det er nødvendig.

Dialogen med leverandører har allerede ført til at enkelte har levert bedre dokumentasjon enn tidligere.

Forventet videre effekt: Ved å kreve dokumentasjon på opprinnelse og ansvarlig produksjon, forventer vi å redusere risiko for brudd på arbeidsrettigheter, særlig i produksjonsledd utenfor EU. Tydeligere krav til nye leverandører og oppfølging av eksisterende vil også skjerpe bevissthet og praksis hos våre samarbeidspartnere.

Planlagte mål og aktiviteter for neste rapporteringsår (2025/2026):

Kartlegge og dokumentere produksjonssted for 100 % av tekstilvolumet vi kjøper inn.

Følge opp alle tekstilleverandører med et standardisert spørreskjema knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Oppdatere innkjøpsrutiner med tydelige krav om sporbarhet og etiske vurderinger før nye avtaler inngås.

Vurdere behov for revisjon eller ekstra oppfølging hos leverandører med høy risiko eller manglende dokumentasjon.

Starte arbeid med etisk leverandørevaluering som en fast del av innkjøpsprosessen.

	Område Kjemikaliehåndtering i egen virksomhet Begrunnelse for prioritering Potensiell påvirkning på helse og miljø, både internt og eksternt - Gode og etableret rutiner
Overordnet mål :	Sikre trygg og miljøvennlig håndtering av kjemikalier i hele virksomheten, for å beskytte ansatte, lokalsamfunn og miljø, og for å forebygge ulykker og helseskader. Vi skal etterleve gjeldende regelverk og kontinuerlig forbedre våre rutiner gjennom opplæring, kontroll og teknologi.
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Mål i rapporteringsåret (2025) Gjennomføre obligatorisk oppfriskningskurs i sikker kjemikaliehåndtering for alle ansatte i produksjon innen utgangen av året. Oppdatere og kvalitetssikre sikkerhetsdatablader (SDS) for 100 % av kjemikaliene i bruk. Gjennomføre intern revisjon av kjemikalielagring og -merking i alle relevante områder. Redusere kjemikalieforbruk pr. vaskesyklus der det er mulig, gjennom forbedret dosering og maskinvedlikehold.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Iverksatte tiltak.

Grundig opplæring i kjemikaliehåndtering for ansatte, inkludert bruk av personlig verneutstyr. Etablerte rutiner for kjemikalielagring, merking og avvikshåndtering, dokumentert i HMS-systemet (PlusOffice).

Bruk av svanemerkede vaskemidler og automatiske doseringsanlegg for å sikre nøyaktig forbruk og redusert eksponering.

Regelmessige kontroller og revisjoner av lagring og håndtering av farlige stoffer.

Planlagte tiltak:

Gjennomføre oppfriskningskurs for ansatte i produksjon innen utgangen av året.

Revidere og oppdatere sikkerhetsdatablader (SDS) for alle kjemikalier.

Vurdere alternative, mindre helsefarlige produkter der det er mulig.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Effekt av tiltak så langt:

Tiltakene har bidratt til økt trygghet for ansatte og redusert risiko for uhell og eksponering. Automatisk dosering og bruk av svanemerkede vaskemidler har redusert overforbruk og miljøpåvirkning.

Regelmessig opplæring og kontrollrutiner gjør at håndtering skjer i henhold til forskrift og interne krav. Ingen alvorlige hendelser er rapportert det siste året.

Forventet videre effekt:

Ved å oppdatere opplæring, sikkerhetsdatablader og forbedre lagringspraksis, forventer vi å redusere både helsefare og potensiell miljøpåvirkning ytterligere.

Bedre forbruksregistrering gjør det mulig å måle og redusere kjemikaliebruk mer systematisk.

Planlagte mål og aktiviteter for neste rapporteringsår (2025/2026):

Fullføre opplæring i trygg kjemikaliehåndtering for alle involverte ansatte i produksjon.

Redusere kjemikalieforbruk per vaskesyklus der det er mulig.

Revidere alle SDS og sikre at de er lett tilgjengelige på arbeidsstasjonene.

Gjennomføre intern kontroll av lagringsområder og følge opp med nødvendige forbedringstiltak.

Starte kartlegging av alternative, mindre helseskadelige produkter.

	Område Klimagassutslipp fra vaskeriprosesser Begrunnelse for prioritering Energi- og vannforbruk medfører utslipp og ressursbruk som påvirker klima og miljø - Optimaliseringer arbeides med jevnlig
Overordnet mål :	Redusere klimagassutslipp og miljøpåvirkning fra våre vaskeriprosesser gjennom energieffektiv drift, optimalisering av vann- og kjemikaliebruk, og gradvis overgang til mer klimavennlige løsninger. Vi skal dokumentere utslipp, iverksette målrettede tiltak og bidra aktivt til en mer bærekraftig vaskeritjeneste.
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Mål i rapporteringsåret (2025) Redusere energiforbruk per kilo vasket tøy der det er mulig, se på investering i nye maskiner. Øke andelen internt resirkulert vann i produksjonen. Starte arbeidet med et klimaregnskap for Scope 1 og Scope 2-utslipp. Kartlegge energiforbruk i hovedprosesser for å identifisere ytterligere effektiviseringstiltak.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Vår tilknytning til påvirkningen:

Sentralvaskeriet for Østlandet forårsaker direkte klimagassutslipp gjennom energibruk i vaskeprosesser (Scope 1 og 2).

Utslippene stammer hovedsakelig fra strømforbruk, vannforbruk og bruk av oppvarmingssystemer. Vi har derfor et tydelig ansvar for å forebygge og redusere denne påvirkningen.

Iverksatte tiltak:

Installert energieffektive maskiner og doseringsanlegg for optimal ressursbruk.

Implementert system for intern vanngjenvinning, som reduserer både vann- og energiforbruk.

Regelmessig vedlikehold og oppfølging for å sikre driftseffektivitet.

Planlagte tiltak:

Starte opp arbeidet med klimaregnskap (Scope 1 og 2) for bedre å dokumentere utslipp og identifisere forbedringsområder.

Kartlegge energibruken i ulike deler av produksjonen for å avdekke tiltakspotensial.

Utrede videre overgang til fornybare energikilder på sikt.

Vurdere sensortechnologi for mer presis styring av energi- og vannbruk.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Effekt av tiltak så langt:

Tiltakene vi har gjennomført – særlig investeringer i energieffektivt utstyr og vanngjenvinningssystem – har allerede bidratt til redusert energiforbruk og lavere vannforbruk per vaskesyklus.

Dette gir direkte reduksjon i klimagassutslipp (Scope 2) og reduserer miljøpåvirkningen totalt sett.

Vi har etablert gode driftsrutiner som sikrer stabil og ressursoptimal produksjon.

Forventet videre effekt:

Ytterligere forbedringer i driftsstyring og kartlegging av energibruk forventes å gi grunnlag for nye tiltak og målrettet oppfølging.

Klimaregnskapet vil gjøre det mulig å dokumentere forbedring over tid og gir økt transparens.

Planlagte mål og aktiviteter for neste rapporteringsår (2025/2026):

Fullføre første versjon av klimaregnskap (Scope 1 og 2) innen utgangen av 2025.

Redusere energibruk per kg vasket der vi kan.

Øke andelen internt gjenbrukt vann - om mulig

Identifisere og prioritere tekniske forbedringstiltak for å redusere forbruk og utslipp ytterligere.

Utrede muligheter for overgang til grønn strøm eller andre fornybare løsninger innen 2026.

	Område Leverandøroversikt og innsyn Begrunnelse for prioritering Manglende transparens i enkelte leverandørledd gjør risikooppfølging mer krevende - Vesentlig forbedret med Inanko.
Overordnet mål :	Oppnå full oversikt over alle ledd i leverandørkjeden, inkludert produksjonssted og råvareopprinnelse, for å sikre effektiv risikovurdering og ansvarlig forretningspraksis. Vi skal forbedre transparens og sporbarhet gjennom systematisk oppfølging og dialog, og gjøre dette til en fast del av våre innkjøpsrutiner.
Status :	Påbegynt / Planlagt
Mål i rapporteringsåret :	Mål i rapporteringsåret (2025) Samle inn oppdatert informasjon om produksjonssted fra minst 90 % av våre tekstilleverandører. Kartlegge opprinnelse og råvareledd for minst 50 % av innkjøpt tekstilvolum. Inkludere krav om produksjonssted og underleverandørkjede i alle nye innkjøpsavtaler. Etablere et fast format for leverandørgjennomgang i samarbeid med ProTenCon, inkludert risikofaktor og innsynsnivå.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Vår tilknytning til påvirkningen:

Sentralvaskeriet er direkte forbundet med potensielle brudd på menneskerettigheter og miljøstandarder i leverandørkjeden, dersom vi kjøper varer uten tilstrekkelig innsikt i produksjonsleddene.

Manglende transparens reduserer vår evne til å vurdere risiko og stille krav – og øker sannsynligheten for at vi indirekte bidrar til negativ påvirkning.

Iverksatte tiltak:

Bruk av ProTenCon for systematisk leverandørvurdering, inkludert risikoprofil og innsynsnivå.

Innhenting av informasjon om produksjonssted og produktopprinnelse for våre viktigste leverandører.

Krav om signert Code of Conduct som forplikter leverandører til å videreføre våre retningslinjer til sine underleverandører.

Planlagte tiltak:

Videreutvikling av leverandøroversikt med fokus på sporbarhet til produksjonssted og råvarekilde.

Integrere krav til innsyn og dokumentasjon som standarddel i alle nye avtaler.

Systematisere leverandørdialog og gjennomføre vurderinger basert på risikonivå og manglende data.

Vurdere bruk av leverandører som kan dokumentere hele verdikjeden bedre – og prioritere disse i fremtidige avtaler.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Effekt av tiltak så langt:

Samarbeidet med ProTenCon har gitt oss betydelig bedre oversikt over leverandørene våre, inkludert risikonivå og produksjonssteder.

Vi har fått avdekket hvor informasjon mangler, og i flere tilfeller forbedret innsyn gjennom direkte dialog.

Krav om signert Code of Conduct har også styrket vår påvirkningskraft lenger ut i kjeden.

Forventet videre effekt:

Bedre oversikt gir et tydeligere grunnlag for risikovurdering, prioritering og tiltak.

Mer strukturert datainnhenting og tydelige krav i nye avtaler skal redusere sannsynligheten for at vi er forbundet med leverandører som opererer i strid med våre etiske og miljømessige standarder.

Planlagte mål og aktiviteter for rapporteringsåret (2025/2026):

Oppnå minimum 90 % dokumentert innsyn i produksjonssted blant tekstilleverandører.

Kartlegge opprinnelse for minst 50 % av tekstilråvarer.

Inkludere krav om leverandørkjedeinnsyn i alle nye avtaler.

Utvikle et fast verktøy for leverandørvurdering og oppfølging, med støtte fra ProTenCon.

Prioritere leverandører med høy grad av åpenhet og sporbarhet i nye innkjøp.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Tiltak for å redusere natur- og miljøpåvirkning

Sentralvaskeriet for Østlandet har iverksatt flere tiltak for å redusere vår påvirkning på natur og miljø, med særlig fokus på vannforbruk, kjemikaliebruk og energiforvaltning:

Vanngjenvinning:

Vi har installert et system for intern rensing og gjenbruk av vaskevann, som bidrar til redusert uttak av ferskvann og mer effektiv vannforvaltning.

Kjemikalier:

Vi benytter svanemerkede vaskemidler og automatiserte doseringsanlegg som reduserer både forbruk og utslipp. Vi vurderer jevnlig alternative produkter med lavere miljøpåvirkning.

Avfall og tekstiler: Vi sorterer avfall systematisk og samarbeider med aktører for gjenvinning av tekstiler til ny tråd, noe som reduserer behovet for nye råvarer og avfall til forbrenning.

Energieffektivisering:

Vi har optimalisert driften med energieffektive maskiner og rutiner for å redusere klimagassutslipp og minimere belastning på naturressurser.

Planer fremover inkluderer:

Vurdere ytterligere tiltak for å redusere kjemikalieavrenning og bytte til enda mer miljøvennlige alternativer.

Forbedre registrering og oppfølging av vannforbruk per produksjonslinje.

Kartlegge virksomhetens påvirkning på biologisk mangfold gjennom fremtidig leverandørdialog.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Reduksjon av klimagassutslipp

Sentralvaskeriet for Østlandet har satt klare mål for å redusere klimagassutslipp fra våre vaskeriprosesser, hvor energiforbruk utgjør den største kilden (Scope 2).

Iverksatte tiltak:

Installert energieffektive maskiner og varmegjenvinning for å redusere strømforbruk.

Bruk av automatisk doseringsanlegg for å optimalisere bruk av vann og kjemikalier, som igjen reduserer energibehov.

Driftsrutiner for vedlikehold og effektiv produksjonsflyt bidrar til lavere energibruk per vaskesyklus.

Planlagte tiltak:

Utarbeidelse av et klimaregnskap (Scope 1 og 2) for bedre måling og styring av utslipp.

Kartlegging av energibruken per prosess for å identifisere nye effektiviseringstiltak.

Vurdering av overgang til grønn strøm eller andre fornybare energikilder på sikt.

Målet er å redusere klimagassutslipp per kg vasket tøy i rapporteringsåret, og bygge et solid datagrunnlag for ytterligere utslippskutt i fremtiden.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Sentralvaskeriet for Østlandet har startet arbeidet med å vurdere og tilpasse innkjøpspraksis for å redusere risiko for negativ påvirkning i leverandørkjeden.

Vi erkjenner at vår praksis har direkte innvirkning på leverandørenes evne til å jobbe ansvarlig.

Tiltak og endringer:

Tydeligere krav til etikk og transparens i nye avtaler, inkludert krav om dokumentasjon på produksjonssted.

Tidlig dialog med leverandører om våre forventninger til menneskerettigheter, miljø og sporbarhet.

Forutsigbarhet og langsiktighet i våre bestillinger, for å bidra til stabile forhold for leverandører.

Innført krav om signert Code of Conduct som stiller krav til hele leverandørkjeden.

Planer fremover:

Integrere etisk vurdering i alle fremtidige leverandørevalueringer.

Videreutvikle samarbeidet med ProTenCon for å identifisere eventuelle negative konsekvenser av vår praksis og gjøre nødvendige justeringer.

Utforske muligheter for bransjesamarbeid der det er mulig, som kan styrke påvirkningskraft og gi bedre vilkår for ansvarlig produksjon.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Valg av produkter og sertifiseringer

Sentralvaskeriet for Østlandet jobber aktivt med å ta mer bærekraftige valg knyttet til produkter, leverandører og produksjonsprosesser, med mål om å redusere negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Tiltak og valg som er gjort:

Vi prioriterer tekstilprodukter med lang levetid, høy slitestyrke og lav miljøbelastning i vask og tørk.

Bruk av svanemerkede vaskemidler er innført som standard, og doseringssystemene sikrer lavere kjemikaliebruk og mindre miljøavrenning.

Vi har innført krav om dokumentert produksjonssted og vurderer i økende grad opprinnelse og råvarevalg som del av innkjøpsbeslutningen.

Enkelte tekstilleverandører benytter sertifiserte råvarer (f.eks. Oeko-Tex og Ecolabel), og vi etterspør slike dokumentasjoner systematisk.

Indikatorer og utvikling:

Andelen svanemerkede vaskemidler er 100 %.

Andelen tekstilkjøp med kjent produksjonssted er nå over 90 %, med mål om 100 % innen utgangen av 2025.

Fremover:

Vi vil fortsette å velge bort leverandører som ikke kan dokumentere ansvarlig produksjon.

Vi vil i samarbeid med ProTenCon kartlegge hvilke miljø- og sosialsertifiseringer som kan stilles som minstekrav i fremtidige innkjøp.

Vi vurderer nå mer aktivt tekstiler laget av resirkulerte eller lavpåvirkningsmaterialer, og ser på pilotkjøp av slike produkter i 2025/2026.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Støtte til fri fagorganisering og arbeiderrepresentasjon

Sentralvaskeriet for Østlandet støtter aktivt retten til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger – både i egen virksomhet og hos våre leverandører.

Dette er en sentral del av vår Code of Conduct og en forutsetning for ansvarlig forretningspraksis.

Tiltak og praksis:

Egne ansatte er organisert og har representasjon gjennom verneombud, AMU og tillitsvalgte.

Vår Code of Conduct stiller krav til leverandører om å respektere retten til fri fagorganisering, og der dette ikke er tillatt i lovverket, krever vi støtte for andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon.

I leverandørdialoger via ProTenCon kartlegges dette som del av risikoprofil og oppfølging.

Opplæring og kompetanseheving:

Internt vurderes behovet for opplæring gjennom jevnlig dialog mellom ledelse og HMS/HR-funksjoner.

Opplæring i grunnleggende arbeidstakerrettigheter og varsling inngår i onboarding for nye ansatte.

Vi planlegger å utvikle en mer strukturert tilnærming til kompetanseheving for ansatte med innkjøps- og leverandøransvar, inkludert arbeidstakerrettigheter i leverandørkjeden.

Kobling til strategi:

Å styrke kunnskap og bevissthet om rettigheter for arbeidere er en viktig del av vår langsiktige strategi for forbedring av aktsomhetsvurderinger, og skal bidra til ansvarlighet i hele verdikjeden.

Vi vurderer å delta i bransjesamarbeid eller felles initiativer, som kan bidra til mer påvirkning og støtte opp om arbeiderrettigheter internasjonalt.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Kompetanseheving og opplæring internt og i leverandørkjeden

Sentralvaskeriet for Østlandet ser kompetanse som en nøkkelfaktor for å lykkes med aktsomhetsvurderinger og ansvarlig forretningspraksis – både internt og hos våre leverandører.

Internt arbeid med kompetanseheving:

Behovet for opplæring vurderes løpende i dialog mellom ledelse, HMS, HR og innkjøp.

Nyansatte får opplæring i vår Code of Conduct, etiske retningslinjer og HMS-rutiner som del av onboarding.

Ansatte i nøkkelroller (innkjøp, HMS, produksjon) får særskilt opplæring i kjemikaliehåndtering,

leverandøroppfølging og bærekraftige innkjøp.

Vi planlegger egne opplæringsøkter i 2025 rettet mot aktsomhetsvurderinger og bruk av ProTenCon-verktøy.

Leverandørkjeden:

Leverandører informeres om våre krav gjennom Code of Conduct og inngående avtaler.

Vi benytter ProTenCon for å samle inn informasjon og vurdere hvor det er behov for ytterligere oppfølging og støtte.

Ved manglende etterlevelse vil vi vurdere målrettet oppfølging, inkludert krav om opplæring, forbedringsplan eller dokumentasjon på forbedringer.

Strategisk verdi:

Systematisk kompetansebygging støtter opp under vår strategi om å være en ansvarlig og åpen aktør.

Det legger grunnlag for bedre beslutninger i leverandørvalg og gir virksomheten bedre kontroll og innsikt i risiko.

På sikt ønsker vi å se på samarbeid med andre aktører i bransjen for felles kompetanseutvikling, spesielt knyttet til sosiale forhold i leverandørkjeden.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser

Sentralvaskeriet for Østlandet har nulltoleranse for korrupsjon og bestikkelser – både i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Dette er forankret i vår Code of Conduct, som gjelder for alle ansatte, leverandører og forretningspartnere.

Interne rutiner og tiltak:

Vi har retningslinjer for etisk atferd og habilitet, og korrupsjon er eksplisitt omtalt som uakseptabelt.

Varslingskanal er etablert via PlusOffice, der ansatte kan melde om kritikkverdige forhold anonymt.

Ledelsen har ansvar for å følge opp og håndheve brudd på retningslinjene.

Etiske forhold tas opp i ledermøter og ved onboarding av nye ansatte.

Tiltak overfor leverandører og forretningsforbindelser:

Alle leverandører skal signere vår Code of Conduct, som inkluderer tydelige krav om antikorrupsjon og etterlevelse av nasjonale og internasjonale lover.

Vi benytter ProTenCon for å vurdere leverandørers integritetsrisiko og ser etter avvik eller røde flagg i leverandørvurderinger.

Ved tvil eller manglende dokumentasjon, gjennomføres ekstra dialog og vurdering av om leverandøren skal beholdes.

Videre arbeid:

Vi planlegger å innføre enkel opplæring i etisk handel og antikorrupsjon for innkjøpsansvarlige i løpet av 2025.

Vi vil vurdere å kreve ytterligere dokumentasjon i leverandørvurderinger dersom risiko for korrupsjon er høy.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Annen relevant informasjon og eksempler

Sentralvaskeriet for Østlandet har over tid utviklet en sterk ansvarlighetskultur, drevet av praksisnær erfaring, høye krav fra kundesegmenter (særlig helsesektoren) og et genuint ønske om å levere bærekraftige tjenester.

Et eksempel er vårt samarbeid med NTG/Norsk Tekstilgjenvinning, der vi har etablert en løsning for at kassert tekstil fra kundene våre kan gå tilbake i sirkulasjon som råvare til ny tråd.

Dette er et konkret bidrag til sirkulær økonomi, og en løsning som gir mening både miljømessig og forretningsmessig – ved å redusere avfall og bidra til tekstilindustriens omstilling.

Et annet eksempel er innføringen av svanemerkede vaskemidler og doseringsanlegg, som reduserer både kjemikaliebruk og vannforbruk.

Dette er resultatet av både interne HMS-ambisjoner og en kontinuerlig vurdering av hvordan vi kan forbedre vår miljøpåvirkning i det daglige.

Vi har også erfart at samarbeid med ekstern ekspertise (ProTenCon) har gjort det mulig for oss å gå dypere inn i verdikjeden enn vi ville klart alene – noe som har gitt oss større innsikt i tekstilenes opprinnelse og underleverandørleddene. Dette har allerede styrket vår innkjøpspraksis og gjort oss tryggere i leverandørdialogene.

Vi jobber nå med å formalisere interne team og roller for bærekraft og aktsomhetsvurderinger, slik at arbeidet ikke bare blir ledelsesdrevet, men også forankret på tvers av funksjoner. Dette er viktig for at aktsomhetsarbeidet skal være robust og langsiktig.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

a) Ansvar for å overvåke effekt og resultater av iverksatte tiltak

Ansvar for overvåking ligger per i dag hos daglig leder med støtte fra funksjoner innen HMS, HR og innkjøp.

Overvåkingen skjer løpende gjennom:

Bruk av styringssystemer som PlusOffice for HMS og avvik

Risikovurderinger og leverandørdata fra ProTenCon

Interne kontrollrutiner for miljødata (energi, vann, kjemikalier)

Oppfølging av SMARTE-mål i handlingsplanen

Effekten vurderes i ledermøter og ved oppdatering av risikokartleggingen. Tiltak justeres ved avvik eller manglende fremgang.

b) Ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger

Evalueringen av det helhetlige arbeidet med aktsomhetsvurderinger ligger også hos daglig leder, men evalueres i samarbeid med styret og øvrige ledelsesfunksjoner.

Evalueringen gjennomføres:

Årlig gjennomgang av mål, tiltak og risiko

Dialog med ProTenCon om leverandørstatus og nye risikovurderinger

Oppdatering av dokumenter som Code of Conduct, handlingsplan og redegjørelse etter Åpenhetsloven

Justering av rutiner og ansvarsfordeling ved behov

Målet er å sikre at arbeidet gir faktisk risikoreduksjon og at retningslinjene er relevante og operative.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Hvordan vi vet at tiltak fungerer:

Vi vurderer effekten av tiltak ved å følge utviklingen i nøkkelindikatorer (f.eks. energibruk, kjemikalieforbruk, andel leverandører med innsyn), og sammenholde dette med målene vi har satt i handlingsplanen. Når vi ser at indikatorene beveger seg i ønsket retning, gir det oss en god indikasjon på at tiltakene har ønsket effekt. Målingene skal forbedres med mer avansert måleutstyr etterhvert.

Eksempler:

Reduksjon/Optimalisering i kjemikalieforbruk per kg tøy etter innføring av automatiske doseringssystemer

Økning i andel leverandører med dokumentert produksjonssted, som følge av oppfølgingsrunder

Redusert vannforbruk etter optimalisering av vaskeprosesser

Samarbeid med leverandører og forretningspartnere: Vi bruker ProTenCon aktivt til å overvåke leverandørrisiko og til å identifisere behov for tiltak. Leverandørdialogen gir oss innsikt i hvordan de etterlever våre krav, og om tiltakene vi har satt i verk – som krav om sporbarhet og Code of Conduct – faktisk etterleves.

Ved manglende fremgang eller lav score i risikovurdering, følger vi opp med dialog og tiltak. Dette er med på å vurdere tiltakets virkning i praksis.

Fangst av uønskede konsekvenser: Vi er bevisste på at tiltak kan ha utilsiktede effekter, f.eks. økt press på leverandører eller feilinnkjøp.

Vi diskuterer slike muligheter i ledermøter, og følger med på leverandørrespons, driftsdata og eventuelle avvik.

Dersom vi ser negative konsekvenser, justerer vi praksis eller utvikler nye løsninger i samråd med de berørte.

Erfaringsbruk og forbedring: Erfaringene fra overvåkning og evaluering brukes aktivt til å:

Justere handlingsplanen og indikatorer

Forbedre oppfølgingsrutinene for leverandører

Oppdatere interne rutiner og retningslinjer

Identifisere kompetansebehov internt

Vi evaluerer arbeidet jevnlig i ledergruppen og har ambisjon om å gjøre forbedring av aktsomhetsarbeidet til en fast del av vår årlige virksomhetsgjennomgang.

A man with glasses and a light blue shirt is looking down at a clipboard in a warehouse setting. In the background, there are high industrial shelving units filled with cardboard boxes. The lighting is bright, typical of a warehouse.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

<https://www.sentralvaskeriet.no/apenhetsloven>

Kommunikasjon eksternt

Sentralvaskeriet for Østlandet kommuniserer åpent om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis, i tråd med kravene i Åpenhetsloven og Etisk handel Norges retningslinjer.

Offentlig tilgjengelig policy og styringsdokumenter

Vår Code of Conduct og vår redegjørelse etter Åpenhetsloven er gjort offentlig tilgjengelige og beskriver tydelig hvordan arbeidet er forankret i virksomhetens strategi.

Dokumentene inneholder både verdigrunnlag, prioriterte risikoområder, og hvilke krav som stilles til ansatte, leverandører og samarbeidspartnere.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Sentralvaskeriet for Østlandet kommuniserer åpent om vårt arbeid med å identifisere og håndtere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn, dyr og miljø. Dette skjer primært gjennom vår: Årlige redegjørelse etter Åpenhetsloven, som publiseres offentlig og gir innsyn i våre aktsomhetsvurderinger, prioriterte risikoområder og tiltak.

Code of Conduct, som ligger til grunn for alle våre innkjøp og forretningsforbindelser, og som kommuniserer hvilke krav vi stiller til oss selv og våre leverandører.

Dialog med kunder og samarbeidspartnere, der vi informerer om hvordan vi jobber med bærekraft, etisk handel og risikohåndtering – spesielt innen tekstiler, kjemikaliebruk og leverandørkjedeinnsyn.

Vi beskriver både faktiske og potensielle risikoer, og hvordan disse håndteres gjennom konkrete tiltak. Vi kommuniserer også hvordan dette arbeidet er forankret i virksomhetens strategi og styre, og hvordan det følges opp.

Dokumenter og oppdateringer vil bli tilgjengelig via vår nettside i løpet av 2025, som en del av vår satsing på åpenhet og forbedret ekstern rapportering.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Rutine for å ivareta og besvare henvendelser etter Åpenhetsloven

Sentralvaskeriet for Østlandet har etablert en fast rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser knyttet til informasjonsplikten i Åpenhetsloven (§6).

Alle henvendelser rettes til vår offisielle e-postadresse, som er tilgjengelig via våre nettsider.

Daglig leder er ansvarlig for å motta og koordinere besvarelser, i samarbeid med relevante funksjoner (f.eks. innkjøp, HMS eller HR).

Henvendelser loggføres internt, og vurderes i henhold til lovens krav om saklig, presis og dekkende informasjon innen tre uker.

Dersom det kreves ytterligere tid, informerer vi avsenderen om dette og årsaken til forsinkelsen.

Dersom henvendelsen gjelder konkrete leverandører eller produktkategorier, benyttes informasjon fra ProTenCon, våre leverandøraftaler og tidligere risikovurderinger i svaret.

Målet med rutinen er å sikre at alle henvendelser behandles profesjonelt, i tråd med lovens krav, og på en måte som ivaretar både åpenhet og personvern.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Sentralvaskeriet for Østlandet erkjenner sitt ansvar for å bidra til gjenoppretting der vi har forårsaket eller medvirket til negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn eller miljø.

Dette er forankret i vår Code of Conduct, som gjelder både for vår egen virksomhet og for våre leverandører og forretningspartnere.

Vår policy innebærer at vi skal:

Rette opp skader vi har forårsaket gjennom tiltak som kompensasjon, dialog, forbedringsplaner eller andre former for gjenoppretting

Samarbeide med leverandører og berørte parter der vi er direkte forbundet til skader for å bidra til løsning.

Sørge for tilgang til varslingskanaler, og behandle alle klager seriøst, rettferdig og fortrolig

Lære av hendelser og bruke erfaringene til å forbedre våre rutiner og forebygge gjentakelse

Vår policy bygger på internasjonale retningslinjer som OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger og prinsippene til Etisk handel Norge.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært tilfeller i rapporteringsperioden der Sentralvaskeriet for Østlandet har identifisert at vi har forårsaket eller medvirket til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø som har krevd gjenoppretting.

Vi har likevel fulgt opp enkelte leverandører med mangelfull dokumentasjon, der vi har iverksatt tiltak for forbedring og etterlevelse, herunder:

Tydeligere krav om sporbarhet og innsyn

Dialog om forbedring av internkontroll og arbeidsforhold

Styrket leverandøroppfølging gjennom ProTenCon

Dersom det i fremtiden avdekkes faktiske negative konsekvenser, vil vi følge våre retningslinjer for ansvarlig oppfølging og gjenoppretting, slik beskrevet i vår policy og varslingsrutine.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Tiltak for å sikre tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Sentralvaskeriet for Østlandet har etablert interne og leverandørrettede mekanismer som skal sikre at både egne ansatte og berørte interessenter i verdikjeden har mulighet til å varsle eller klage på forhold som kan innebære brudd på menneskerettigheter, miljøstandarder, faglige rettigheter eller andre etiske retningslinjer.

Tiltak internt i egen virksomhet

Vi har etablert en varslingskanal via PlusOffice, tilgjengelig for alle ansatte.

Det er informert om varslingsystemet i onboarding, gjennom personalhåndbok og i HMS-arbeidet.

Varsler behandles av ledelsen og HR i tråd med intern rutine, og vi har et mål om rettferdig, konfidensiell og rettidig oppfølging.

Vi samarbeider med arbeidstakerrepresentanter og verneombud som også kan fungere som kontaktpunkt for ansatte.

Tiltak rettet mot leverandørkjeden

Vår Code of Conduct for leverandører krever at leverandørene har eller etablerer interne, trygge og anonyme klagemekanismer for sine ansatte.

Der dette ikke er på plass, forventer vi at arbeidstakere har tilgang til en demokratisk valgt representasjon som kan ta opp klager, for eksempel gjennom fagforeninger eller lokale tillitsvalgte.

Vi etterspør informasjon om slike systemer gjennom ProTenCon og følger opp manglende dokumentasjon i dialog med leverandøren.

Vi har ikke egne operasjonelle klagemekanismer i leverandørland, men er åpne for samarbeid med relevante bransjeinitiativ, eksperter eller fagorganisasjoner dersom det skulle oppstå behov i enkeltland eller prosjekter.

Fremtidige ambisjoner

Vi vurderer å formalisere en enkel, ekstern varslingsmekanisme for tredjeparter via vår nettside.

Vi er åpne for å inngå i bransjesamarbeid knyttet til forbedrede klagemuligheter i leverandørkjeden, særlig innen tekstil.

Ikke planlagt men ligger for fremtidig vurdering.

Kontaktinformasjon:

SENTRALVASKERIET FOR ØSTLANDET AS

Glenn Holid

glenn@sentralvaskeriet.no

etiskhandel.no

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557546724188

Dokument

SENTRALVASKERIET FOR ØSTLANDET AS

Hoveddokument

46 sider

Initiert på 2025-05-14 10:51:17 CEST (+0200) av Etisk handel Norge (EhN)

Ferdigstilt den 2025-05-14 10:52:35 CEST (+0200)

Initiativtaker

Etisk handel Norge (EhN)

info@etiskhandel.no

Underskriverne

Glenn Holid Daglig leder (GHDI)

glenn@sentralvaskeriet.no

Signert 2025-05-14 10:52:35 CEST (+0200)

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. Informasjon i kursiv har blitt verifisert trygt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene. Bruk en PDF-leser, som Adobe Reader, som kan vise skjulte vedlegg for å se vedleggene. Vennligst merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres som original i henhold til bestemmelsene nedenfor, og at en enkel utskrift vil være uten innholdet i de skjulte vedleggene. Den digitale signeringsprosessen (elektronisk forsegling) garanterer at dokumentet og de skjulte vedleggene er originale, og dette kan dokumenteres matematisk og uavhengig av Scrive. Scrive tilbyr også en tjeneste som lar deg automatisk verifisere at dokumentet er originalt på: <https://scrive.com/verify>

